

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ

A K A D E M I A
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЇ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
15 березня 2024 року

УДК 37.013:005.332.2:001.895(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від «20» березня 2024 р.)*

A43

Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи: збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (15 березня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 313 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи». Учасниками конференції розглянуто інноваційні технології у навчанні, викладанні англійської мови та зарубіжної літератури, інтегроване та адаптоване навчання здобувачів освіти, психолого-педагогічні проблеми викладання, навчання та виховання, професійний розвиток майбутнього фахівця, мовна політика та міжнародна співпраця в освіті та науці.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Теличко Н.В. – д-р пед. наук, професор;

Розман І.І. – д-р пед. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Бопко І.З. – канд. пед. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

РОЗДІЛ 4. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТЬОГО ФАХІВЦЯ

готовність використовувати свої знання та здатність адаптувати та змінювати їх в аспекті особистісно-орієнтованого підходу; індивідуальні особливості учня - активність учня, сформовані уявлення про майбутню професію, бачення себе в майбутній професії; психологічний досвід особистості; особливості кар'єри; особливості професійно-освітнього середовища, до якого залучені педагог і студент.

Отже, основні умови ефективності педагогічного супроводу формування стратегії професійної самореалізації студента необхідно розглядати в області: професійної компетентності студента; співробітництва студента та викладача в освітньому процесі ЗВО; використання активних методів навчання; взаємозв'язку педагогічного мікросоціуму з особливостями практичної діяльності студента; спонукання студента до оцінки та самооцінки, що дозволяють активізувати та скоригувати власні уявлення та очікування у професійній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Артемова О. І. Професійна самореалізація особистості в сучасних умовах // Освіта регіону. – 2010. – №1. – С. 97-101.
2. Лісниченко А. П. Підготовка майбутнього вчителя до творчої самореалізації у професійній діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Вінниця, 2011. 24 с.

УДК [378.147:373.3.011.3-051]:373.3.016:811.161.2(043.2)

О.М. ФЕНЦИК,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки дошкільної,
початкової освіти та освітнього менеджменту,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ (УКРАЇНСЬКА МОВА)

Сьогодні значущості набуває проблема підготовки педагогів як рушія перетворень і розвитку держави. Початкова освіта є фундаментом формування особистості дитини, і саме на уроках мовно-літературної освітньої галузі учитель розпочинає формувати вміння писати, читати й розуміти прочитане, здатність критично мислити і логічно обґрунтовувати власну позицію, закладає риси відповідального громадянина-патріота.

Аналіз сучасних нормативних документів та наукових праць М. Вашуленко, М. Греб, А. Жаровська, Т. Зенченко, Л. Мамчур, І. Нагрибельна. К. Пономарьова, О. Савченко свідчать про необхідність оновлення професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів до проведення уроків мовно-літературної галузі (українська мова)» з урахуванням вимог сучасного суспільства.

Підготовка майбутніх учителів початкових класів до реалізації завдань мовно-літературної освітньої галузі повинна бути спрямована на формування

РОЗДІЛ 4. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

здатності аналізувати, узагальнювати й давати оцінку інноваційним процесам, що відбуваються у початковій мовній освіті; здійснювати логіко-дидактичний аналіз тем, змістових ліній мовно-літературної галузі (українська мова); проєктувати уроки, обирати найбільш ефективні педагогічні технології для вивчення теми фонетичного, лексичного чи граматичного змісту, опрацювання текстів різних жанрів на уроках української мови/читання.

Надважливе значення у професійній підготовці майбутніх учителів початкових класів є сформована професійно-методична готовність, що дозволить майбутньому вчителю успішно реалізувати завдання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова), а саме: сформувати в здобувачів початкової освіти повноцінної навички читання і письма; працювати з різними видами та джерелами інформації; опрацьовувати тексти різних видів; досліджувати мовні одиниць і явищ; розвивати різні види мовленнєвої діяльності та застосувати їх в навчальних і життєвих ситуаціях [1].

Не викликає сумніву, що досягнення високого рівня професійно-методичної компетентності майбутніх педагогів можливе лише за умови побудови освітнього процесу як цілісної дидактичної системи під час навчання у закладах вищої освіти.

Погоджуємось із думкою Ірини Кучеренко, що «педагогічна позиція вчителя на сучасному уроці мови особлива – педагог є організаційно-управлінським і комунікативно-діяльним центром, який починає, веде, підтримує та спрямовує навчально-виховний процес» [2, с.130] Тому викладач як толерантний комунікатор повинен організувати і розумно керувати діяльністю студентів. На наше переконання, важливе значення має створення освітньо-розвивального середовища на основі партнерської взаємодії. Цьому сприяють групові та індивідуальні бесіди, дискусії, синтез думок, вирішення методичних задач, ділові ігри. Так, ефективними формами побудови освітнього процесу мають стати, на наш погляд, проблемні лекції, лекції із запланованими помилками, лекції-прес-конференції, лекції-дискусії, лекції-візуалізації з використанням техніки зворотного зв'язку та ін. Практичні чи лабораторні заняття повинні передбачати перегляд та обговорення відеофрагментів уроків української мови за різними педагогічними технологіями, моделювання професійно спрямованих ситуацій, обговорення науково-методичних проєктів, проведення інтерактивних уроків в групах, які допомагають відтворювати фахові ситуації, «занурювати» студентів в активне контрольоване спілкування, де вони виявляють свою сутність і взаємодіють з іншими, розвивають свої комунікативні здібності, вчиться стримувати свої емоції та почуття, будувати взаємини на основі поваги та партнерства.

Окрім означеного, у процесі професійно-методичної підготовки майбутнього вчителя початкових класів до реалізації завдань мовно-літературної освітньої галузі (українська мова) важливою є також продумана система індивідуальних завдань, самотійної роботи, пошуково-дослідницької діяльності здобувачів. Тому формування професійно-методичної компетентності майбутніх учителів початкових класів повинно відбуватись не

РОЗДІЛ 4. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

тільки під час аудиторних занять, але і цілеспрямованого залучення здобувачів до виконання проблемних, пошуково-творчих завдань у період педагогічної практики, методичних проєктів під час самостійної роботи студентів.

Отже, проблема підготовки майбутніх учителів початкових класів до реалізації завдань мовно-літературної освітньої галузі (українська мова) сьогодні потребує особливої уваги, оскільки саме на цих уроках не тільки здійснюється розвиток різних видів мовленнєвої діяльності, формується комунікативно-мовленнєва і читацька грамотність здобувачів початкової освіти, але і формується україномовна особистість, закладаються риси відповідального громадянина-патріота. Тому надважливо продумати дидактичну систему якісної підготовки майбутніх учителів початкових класів до реалізації завдань мовно-літературної освітньої галузі (українська мова), яка передбачає єдність теоретичної та практичної підготовки, індивідуальної і самостійної роботи, їх цілісність, результатом якої є готовність здобувачів вищої освіти враховувати закономірності, сучасні підходи у проєктуванні уроків української мови, обираючи ефективні й доцільні педагогічні технології, здійснювати добір оптимальних методів, прийомів, мультимедійних засобів, організаційних форм для проєктування уроку української мови / читання відповідно до заздалегідь визначених цілей та результатів навчання.

Список використаних джерел:

1. Державний стандарт початкової освіти. Постанова КМУ №87 від 21.02.2018.
URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
2. Кучеренко І. А. Кредо вищої освіти – формування професійної компетентності вчителя-словесника нової формації. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2014. № 3. С.128-130

УДК 316.612-027.561:378:377.011.3-057.4(043.2)

ОКСАНА ЧЕКАН

кандидат педагогічних наук, доцент
Мукачівського державного університету;
вчитель-логопед логопедичного пункту
управління освіти, молоді та спорту виконавчого
комітету Мукачівської міської ради

ДАНИЕЛА СІКОРА

здобувачка Мукачівського державного університету
II курсу денної форми навчання педагогічного факультету
спеціальності 016 «Спеціальна освіта. Логопедія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВИТИ

Дослідженню окремих теоретичних і практичних аспектів питання підготовки майбутніх фахівців спеціальної освіти присвячені праці Н.Базима, О.Голубченко, А.Душка, Н.Івашура, Х.Качмарик, С.Конопляста, Я.Крет, В.Кротенко, З.Ленів, Н.Липка, І.Логвінова, С.Максименко, І.Марцинковський, О.Мякушко, А.Обухівська, К.Островська, А.Орлянська, М.Породько, Ю.Почкун, Л.Рибченко, М.Рождественська, О.Романчук, Х.Сайко, Т.Сак,

КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ.....	267
MORSKA L. THE ROLE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN PROFESSIONAL TRAINING OF THE FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS.....	269
ОЛЕКСАНДРЕНКО К. В. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ З HR-ІНЖИНІРИНГУ.....	271
ПАСКА Т. В. ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ЕТНІЧНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ.....	273
ПАХОЛЬЧУК О. П. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ.....	275
PEŃCZKOWSKI RYSZARD USE OF IT AS A SIGNIFICANT FACTOR FOR FORMATION OF MATURITY FOR REALIZATION OF PROFESSIONAL SELF-DETERMINATION OF FUTURE TEACHERS.....	277
ПОПОВИЧ Н. Ф. РОЗВИТОК МОВЛЕННЕВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	278
ПУПЕНА В. Ю. ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРНИХ СКЛАДНИКІВ ГУМАНІТАРНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	280
RAIKHEL A. M. THE ROLE OF MOTIVATION IN ENHANCING STUDENTS' PROGRESS.....	282
REKUN NATALIA MASTERING EMPLOYABILITY SKILLS IN FOREIGN LANGUAGE TRAINING.....	284
РОЖКО З. П. ПРОФЕСІОГРАМА ЛОГІСТА: ШЛЯХИ ОПАНУВАННЯ ВМІНЬ ТА НАВИЧОК.....	286
РУДИНСЬКИЙ ВІТАЛІЙ ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ОФЦЕРІВ СИЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ДО ДІЙ У КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ	288
СКІБІНА О. В. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ У СТУДЕНТІВ.....	289
ФЕНЦІК О. М. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ (УКРАЇНСЬКА МОВА).....	291
ЧЕКАН ОКСАНА, СІКОРА ДАНИЕЛА ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	293
ЯРЕМЧУК Н. Я. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.....	295

РОЗДІЛ 5. МОВНА ПОЛІТИКА ТА МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ В ОСВІТІ ТА НАУЦІ

WIAŁOSZYSCA MONIKA MAŁGORZATA, ПАЧЕВСЬКА А. В. ЗНАЧЕННЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ.....	298
ГІЛЬДЕБРАНТ К. Й. ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ: ЗАВДАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	300
LUZHETSKA OLHA DIE SPRACHENPOLITIK IN DER EU: REALITÄT UND PERSPEKTIVEN.....	302
ФЕДЮНІНА О. І. РОЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ФОРМУВАННІ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ УКРАЇНИ.....	303

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>